

EÖTVÖS LORÁND TUDOMÁNYEGYETEM
TANÍTÓ- és ÓVÓKÉPZŐ KAR
Idegen Nyelvi és Irodalmi Tanszék

ÓVODAPEDAGÓGUS ALAPKÉPZÉSI SZAK – NEMZETISÉGI NÉMET
ÓVODAPEDAGÓGUS SZAKIRÁNY SZAKIRÁNYÚ TOVÁBBKÉPZÉSI SZAK

Képzésért felelős oktató: Dr. habil Márkus Éva

Budapest, 2022. február 3.

ÓVODAPEDAGÓGUS ALAPKÉPZÉSI SZAK – NEMZETISÉGI NÉMET ÓVODAPEDAGÓGUS SZAKIRÁNY SZAKIRÁNYÚ TOVÁBBKÉPZÉSI SZAK

képzési és kimeneti követelményei

1. A szakirányú továbbképzés megnevezése: óvodapedagógus alapképzési szak – nemzetiségi német óvodapedagógus szakirány szakirányú továbbképzési szak

2. A szakirányú továbbképzésben szerezhető szakképzettség oklevélben szereplő megnevezése: nemzetiségi óvodapedagógus (német)

3. A szakirányú továbbképzés besorolása

3.1. Képzési terület szerinti besorolás: pedagógusképzés képzési terület

3.2. A végzettségi szint besorolása:

3.2.1. ISCED 1997 szerint: 5A

3.2.2. ISCED 2011 szerint: 6

3.2.3. az európai keretrendszer szerint: 6

3.2.4. a magyar képzési keretrendszer szerint: 6

3.3. A szakképzettség képzési területek egységes osztályozási rendszere szerinti tanulmányi területi besorolása:

3.3.1. ISCED 1997 szerint: 5A

3.3.2. ISCED-F 2013 szerint: 0112

4. A felvétel feltétele(i): alapképzési szakon vagy főiskolai szintű képzésben szerzett óvodapedagógusi oklevél és középfokú „C” típusú német nyelvvizsga, vagy középfokú „C” típusú nyelvvizsga szintnek megfelelő nyelvtudás.

5. A képzési idő félévekben meghatározva: 3 félév

6. A szakképzettség megszerzéséhez összegyűjtendő kreditek száma: 90 kredit

7. A képzés célja és a szakmai kompetenciák (tudás, képesség, attitűd, autonómia és felelősség)

7.1. A képzés célja:

A képzés célja, óvodapedagógusok képzése, akik alkalmasak az óvodai nevelés feladatainak ellátására, a 3-7 éves korú gyermekek nevelésére, a pedagógusi hivatás gyakorlására. A nemzetiségi szakirányt választó hallgatók képzésének célja a fentiekén túl, hogy végzett óvodapedagógusként képesek legyenek a 3-7 éves gyermek magyar nyelven történő nevelése mellett nemzetiségi nyelven történő nevelésére is, a korosztályhoz illeszkedően nemzetiségi identitás (ki)alakítására, nemzetiségi kultúra közvetítésére. Felkészültek tanulmányaik mesterképzésben történő folytatására.

7.2. Szakmai kompetenciák

7.2.1. Tudás:

- Korszerű ismeretekkel rendelkezik a korai kétnyelvűség szakterületén, és ismeri a 3-7 éves korosztály nemzetiségi nevelése során hatékonyan alkalmazható nyelvpedagógiai eljárásokat, nyelvátadási és -fejlesztési stratégiákat.
- Tisztában van saját nemzetiségi nyelvi modell szerepével, a nemzetiségi nevelési, fejlesztési célok, tartalmak, folyamatok összefüggéseivel.
- Tisztában van a 3-7 éves korú gyermekek nevelési környezetének identitást meghatározó szerepével, a nemzetiségi lét társadalmi és pedagógiai-pszichológiai vonatkozásaival.
- Ismeri a nemzetiségi óvodapedagógus tevékenységét meghatározó jogi és szakmai dokumentumokat, a nemzetiségi pedagógus szakmai, etikai és jogi szabályait, normáit.
- Tisztában van a nemzetiségi óvodai nevelés területén végzett tevékenysége társadalmi jelentőségével, felelősségével, kompetenciája lehetőségeivel és korlátaival.
- Ismeri a nemzetiség történelmét, hagyományait, irodalmát és kultúráját, civil szervezeteit.

7.2.2. Képességek:

- A 3-7 éves gyermekek számára nemzetiségi nyelven is óvodai tevékenységeket tervez, szervez, valósít meg.
- A 3-7 éves korosztály jellemzőinek és sajátosságainak ismeretében meghatározza és kiválasztja a megfelelő nemzetiségi nevelési, fejlesztési célokat, tartalmakat, folyamatokat.
- A nemzetiségi tartalmakhoz illeszkedő támogató tanulási környezet teremt, fejlesztési eljárásokat választ ki, törekszik az életkori, egyéni és csoportszajátosságoknak megfelelő stratégiák, módszerek alkalmazására.
- Népismereti, nemzetiségi tartalmak közvetítésére alkalmazni tudja e tartalmak 3-7 éves korban történő elsajátíttatásának korszerű módszertani lehetőségeit.
- Magas szintű (C1) nemzetiségi nyelvi kompetenciákkal rendelkezik.
- Szakmai műveltségét elmélyíti, nemzetiségi nyelven önállóan szakirodalmat dolgoz fel, nemzetiségi nyelvi, irodalmi, kulturális és módszertani területen önmagát fejleszti.
- Saját nemzetiségi pedagógiai tevékenysége hatását felméri és kritikusan elemzi, értékeli, szükség esetén korrigál.

7.2.3. Attitűd:

- Elkötelezett a nemzetiség nyelvének következetes használata, a tudatos, intenzív és hatékony nyelvátadás és nyelvfejlesztés iránt, a nemzetiség és a nemzetiség kulturális kincsének megismerése és átszarmaztatása iránt, elkötelezett a nemzetiségi tartalmak átadásához legjobban igazodó környezet megválasztása iránt.
- Nyitott a nemzetiségi tartalmak közvetítésének szempontjából innovatív pedagógiai elképzelések és megoldások, az újabb tanulásemelvények, módszerek, a technológia adta legújabb tanulási lehetőségek megismerésére és alkalmazására.

- Aktivitását a nemzetiségi közösségi célok érdekében mozgósítja, elfogadja az értékek sokszínűségét, kész részt vállalni a szakmájával kapcsolatos fejlesztési, innovációs tevékenységben, nyitott a tevékenységére vonatkozó építő kritikára

7.2.4. Autonómia és felelősség:

- Tudatosan képviseli nemzetisége kultúráját, tudományosan és módszertanilag megalapozott nemzetiségi pedagógusi szerepét, nézeteit és döntéseit felelősséggel vállalja.
- Felelősséget vállal nemzetiségi kultúraközvetítő szerepéért, felelősséggel részt vállal a nemzetiségi nevelést támogató környezet megteremtéséért a 3–7 éves korú gyermekek nemzetiségi identitásának alakítása, fejlesztése érdekében.
- Szakmai tevékenységén túl felelősséget vállal intézménye nemzetiségi küldetéséért és az intézmény regionális, országos szakmai hálózatokhoz való kapcsolódásáért.

8. A szakirányú továbbképzés szakmai jellemzői, a szakképzettséghez vezető szakterületek és azok kreditaránya, amelyből a szak felépül

8.1. Német nemzetiségi ismeretek és kétnyelvűség ismeretkör: 16 kredit

Az ismeretkör fő témái a magyarországi németek története, irodalma, kultúrája, szokásai és nyelve, ill. bevezetés a kétnyelvűség témakörébe.

1. A kétnyelvűség elmélete
2. A kétnyelvűség gyakorlati kérdései
3. Nemzetiségi néprajz
4. A magyarországi németek története
5. Nemzetiségi gyermekirodalom

8.2. Német nyelvi alapozó ismeretkör: 14 kredit

Az ismeretkör célja egyrészt a résztvevők haladó szintű nyelvi ismereteinek bővítése, másrészt szaknyelvi ismereteik megalapozása.

1. Integrált nyelvi fejlesztés – német nemzetiségi nyelv I.
2. Integrált nyelvi fejlesztés – német nemzetiségi nyelv II.
3. Nyelvi alapvizsga – német nemzetiségi nyelv
4. Nemzetiségi nyelv és módszertana

8.3. Német nemzetiségi óvodapedagógiai módszertana ismeretkör: 22 kredit

A német nyelvű környezetismeret, ének-zenei, testnevelési és gyermekirodalmi nevelés körébe tartozó foglalkozások tervezésének és megtartásának módszertana; az egyes területekhez kapcsolódó specifikus szakszókincs elsajátítása és alkalmazása.

1. Német nyelvű gyermekirodalom és módszertana
2. Német nyelvű ének-zenei foglalkozások módszertana és gyakorlata
3. Német nyelvű testnevelési foglalkozások módszertana és gyakorlata
4. Német nyelvű környezetismeret foglalkozások módszertana és gyakorlata
5. Német nyelvű művészeti foglalkozások módszertana és gyakorlata
6. Szigorlat (német)

8.4. Német nemzetiségi gyakorlat ismeretkör: 28 kredit

A gyakorlati képzés német nemzetiségi óvodákban végzett hospitálásból és német nyelven tartott foglalkozások megtartásából áll a különböző nevelési területeken (anyanyelv, gyermekirodalom, ének-zene, művészeti nevelés, környezeti nevelés, testnevelés), és egy zárófoglalkozás megtartásával zárul.

1. Német nemzetiségi tanítási gyakorlat I.
2. Német nemzetiségi tanítási gyakorlat II.
3. Összefüggő német nemzetiségi gyakorlat (zárófoglalkozással)

8.5. Szakdolgozat: 10 kredit.

összesítve:

Elméleti tárgyak:	52 kredit (173 ó)
Gyakorlati képzés:	28 kredit (60 ó)
Szakdolgozat és védése:	10 kredit (20 ó)
Összesen:	90 kredit

Óvodapedagógus alapképzési szak – nemzetiségi német óvodapedagógus szakirány óra- és vizsgaterve

Ismeretkör: Német nemzetiségi ismeretek és kétnyelvűség		Ismeretkör felelőse: Dr. Márkus Éva				
Tantárgy	Kredit Σ 16	I.	II.	III.	ELŐ- FELTÉTEL	FELELŐS
A kétnyelvűség elmélete (ea) The Theory of Bilingual Education (in German)	3	8+0 gyj				Baloghné dr. Nagy Gizella
A kétnyelvűség gyakorlati kérdései (szem) Practical Issues of Bilingual Education	3		0+8 k		A kétnyelvűség elmélete (erős)	Baloghné dr. Nagy Gizella
Nemzetiségi néprajz (szem) German Ethnic Minority Culture	4	0+20 gyj				Dr. habil. Márkus Éva
A magyarországi németek története (ea-) The History of the German Ethnic Minority in Hungary	3			10+0 k		Dr. habil. Márkus Éva
Nemzetiségi gyermekirodalom (szem) Children's Literature in German Minority Language	3			0+10 gyj		Dr. habil. Márkus Éva
Ismeretkör: Német nyelvi alapozó		Ismeretkör felelőse: Baloghné dr. Nagy Gizella				
Tantárgy	Kredit Σ 14	I.	II.	III.	ELŐ- FELTÉTEL	FELELŐS
Integrált nyelvi fejlesztés – német nemzetiségi nyelv I. (szem) Integrated Language Development (German) I	4	0+15 gyj			-	Baloghné dr. Nagy Gizella
Integrált nyelvi fejlesztés –német nemzetiségi nyelv II. (szem) Integrated Language Development (German) II	4		0+15 gyj		Integrált nyelvi fejlesztés I. (erős)	Baloghné dr. Nagy Gizella
Nyelvi alapvizsga – német nemzetiségi nyelv Language Proficiency Examination (German)	2		0+0 av		Integrált nyelvi fejlesztés II. (párhuzamosan)	Baloghné dr. Nagy Gizella
Nemzetiségi nyelv és módszertana (szem) The Methodology of German as a Minority Language	4			0+15 gyj		Radvai Teréz
Ismeretkör: Német nemzetiségi		Ismeretkör felelőse: Baloghné dr. Nagy Gizella				

<i>óvodapedagógiai módszertan</i>						
Tantárgy	Kredit Σ 22	I.	II.	III.	ELŐ- FELTÉTEL	FELELŐS
Német nyelvű gyermekirodalom és módszertana (szem) The Theory and Practice of Preschool Sessions in the German Minority Language - Children's Literature	4	0+15 gyj				Radvai Teréz
Német nyelvű ének-zenei foglalkozások módszertana és gyakorlata (szem) The Theory and Practice of Preschool Sessions in the German Minority Language - Music	4	0+15 gyj				Dorothee Lehr-Balló
Német nyelvű testnevelési foglalkozások módszertana és gyakorlata (szem) The Theory and Practice of Preschool Sessions in the German Minority Language - Physical Education	4		0+15 gyj			Baloghné dr. Nagy Gizella
Német nyelvű környezetismeret foglalkozások módszertana és gyakorlata (szem) The Theory and Practice of Preschool Sessions in the German Minority Language - Science Education	4		0+15 gyj			Miskei- Szabó Réka
Német nyelvű művészeti foglalkozások módszertana és gyakorlata (szem) The Theory and Practice of Pre-school Sessions in German Minority Language - Art Education	3			0+12 gyj		Baloghné dr. Nagy Gizella
Szigorlat (német) Comprehensive and Complex Examination (German Minority Studies)	3		0+0 szig		<i>Párhuzamosan: A kétnyelvűség gyakorlati kérdései</i>	Dr. habil. Márkus Éva
Ismeretkör: Német nemzetiségi óvodapedagógiai gyakorlat	Ismeretkör felelőse: Dr. Márkus Éva					
Tantárgy	Kredit Σ 28	I.	II.	III.	ELŐ- FELTÉTEL	FELELŐS
Német nemzetiségi gyakorlat I.	9	20 ó				Dorothee

(szakmai gyak) Teaching Practice in Pre-school – German as a Minority Language I		gyj				Lehr-Balló
Német nemzetiségi gyakorlat II. (szakmai gyak) Teaching Practice in Pre-school – German as a Minority Language II	9		20 ó gyj		Német nemzetiségi gyakorlat I. (erős)	Dorothee Lehr-Balló
Összefüggő német nemzetiségi gyakorlat (zárófoglalkozással) (szakmai gyak) Individual Practice in Pre-school and Demonstration Session – German as a Minority Language	10			20 ó gyj	Német nemzetiségi gyakorlat II. (erős)	Dorothee Lehr-Balló

Ismeretkör: Szakdolgozat		Ismeretkör felelőse: Dr. Márkus Éva				
Tantárgy	Kredit Σ 10	I.	II.	III.	ELŐ-FELTÉTEL	FELELŐS
Szakdolgozat Thesis Supervision	10			20 ó gyj	Szigorlat (erős)	Dr. habil. Márkus Éva